

REDACTIA

Arad, Deal Ferenca-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10
pe 1/4 an 5
pe 1 lună 2
N-ril de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străin-
tate pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deal Ferenca-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Vechiul cântec.

(sb) „Budapesti Hirap” în numărul său de Duminecă, sub titlul „Stat de drept, stat național”, face o lungă excursiune de idei pe câmpul predilect al politicii de maghiarizare.

Nu ne mirăm. Ușile parlamentului sunt închise, în primul plan nu stă nici o chestiune politică, însuși diplomații și politicienii se recoresc unde-va pe țărmurile Ostendei... în politică a intrat așa numitul sezon mort.

În lipsă de altă de vre-o alta temă, „B. H.” se ocupă de teorii din domeniul abstracțiunii.

O și face aceasta cu mare aparat în articolul său de Duminecă, în care ne dă gata receta ideii statului național-maghiar, spriginind-o cu autoritatea celebratilor juridico-politice a toate veacurile.

Nu vom călăuzi cetitorii noștri în regiunile, — zicem și noi extrem de frumoase dar credem, foarte îndepărtate — în care se plimbă „B. H.”. Noi, muritori mai de rând, suntem cu mult mai preocupati de nevoile noastre zilnice, de grija zilei de mâine, decât să putem avea măcar timp pentru visări, ori cât de frumoase ar fi acestea și ori cât ne-ar pute și pe noi încanta.

Vom răspunde însă unei aserțiuni din articol, care de altfel e un desiderat bine cunoscut al politicii de maghiarizare: că politica maghiară nu face nici atâta măcar în contra naționalităților, cât face ori care stat din Europa.

Noi ne permitem numai întrebarea:

Dar ar pute oare într'adevăr Ungaria să inaugureze împotriva naționalităților sale o politică d. e. cum o face Germania față cu Polonia?...

Statele europene sunt state naționale. Monarchia noastră nu este stat național. Poate că ea ar fi putut să devină un asemenea stat, încă acum o sută de ani.

Dar ce soartă ni-s'ar fi creat oare și nouă, naționalităților și Maghiarilor, dacă Austria ar fi urmărit vre-odată în mod serios o asemenea politică?

Nu ar fi suferit oare și națiunea maghiară în acest caz?

Germanizarea sistematică, poate, ne-ar fi înghițit pe toți.

Era o vreme când această idee fusese ideea conducătoare a unuia dintre monarhiile noștri, care voia să facă o Austrie mare și germană. Dar tocmai Maghiarii au fost aceia care am protestat energic contra unei astfel de tendințe, ear ura față de Nemți ce există și astăzi la maghiari, e mai ales o rămășiță din acele mișcări mari.

Ori unde privim deci, politica maghiarizării este o politică care oscilează în aer.

Poate că este un mod dibaci de a afirma că naționalitățile din Ungaria s'ar fi bucurând de drepturi etnice dar nu politice — dibace, dar strâmbă și falsă e această aserțiune. Într'un stat modern nu există nici măcar posibilitatea de a despartii drepturile etnice de cele politice.

Poate oare o naționalitate să și cultive cu succes ființa ei etnică, dacă îi sunt închise căile politice și porțile Camerelor legiuitoare?

Timpul sofismelor a trecut; faceți deci un lucru de prisos când planurile vi le îmbracăți în haine pe cari noi bine le cunoaștem și le cunoaște lumea întreagă.

Sună apoi și mai frumos, când pretextați că politica maghiară de naționalități servește intereselor întregii monarchii.

De minune se potrivște acest argument. Cu politica de maghiarizare

se vor ademeni mai mult naționalitățile pentru ideea Monarhiei?

Nu suntem atât de cumiți să înțelegem lucrul acesta, am dori însă mult ca „B. H.” nu numai să-l spună dar să ne și demonstreze, să ne și explice aceste interese speciale ale Monarhiei, cari se servesc prin politica de maghiarizare.

Acesta totuși pare un lucru nou, un argument pe care nu l'am auzit până acum, am dori să-l știm să-l cunoaștem cel puțin, ca să ne putem rosti asupra lui.

Conferența interparlamentară

se va ține în anul acesta la Viena, în ziua de 10 Septembrie. Municipalitatea orașului va aranja cu acest privilegiu strălucite sărbări. Programul se va trimite membrilor cât mai curând. Deputații maghiari se vor duce mulți, sub președinția conțelut Apponyi.

Reînnoirea triplei-alianțe. Despre discuțiunile ce au precedat reînnoirea triplei-alianțe se comunică următoarele:

Italia și-a exprimat dorința, ca Germania și Austro-Ungaria să dea oare-cari garanții relativ la politica Italiei în Balcani; dar amândouă aceste puteri au refuzat categoric aceste garanțe. Se crede cu siguranță, că diplomația franceză a încurajat Italia la pretențiile acestea, rămânând însă fără rezultate intențiile diplomației franceze. Delcassé în vorbirea sa ținută zilele trecute despre tripla-alianță, a vrut a demonstra în altă direcțiune succesul politicii franceze, susținând, că e convins, că învoiala la care a ajuns Italia față de celelalte două puteri aliate înainte de reînnoirea triplei-Alianțe și în special procesele verbale militare, absolut nu sunt îndreptate în contra Franței.

De fapt nici un fel de condițiuni extraordinare nu au avut loc la subscrierea tratatului de reînnoire, între Italia și celelalte două puteri, și nu s'a luat nici un proces-verbal cu privire la chestiuni militare. Nici relativ la politica comercială nu s'a făcut învoeli speciale între Italia și celelalte două puteri. După ce tratatul triplei a fost reînnoit,

Italia și celelalte două puteri adevărat că și-au exprimat dorința că și în privința convențiilor comerciale să se ajungă la înțelegere, dar conțelul Bülow s'a ferit cu multă grijă să amestece în discuțiunea politică chestiuni comerciale; asta a și putut-o face pentru că discuția de caracter exclusiv politic a fost îndestruitoare pentru că să se reînnoiească triplei-alianțe, dar a și trebuit să o evite, pentru că agrarii Germaniei în cas contrar de sigur l'ar fi atacat vehement pe tema că pentru a ajunge la un succes politic, a sacrificat interesele economice ale Germaniei.

Oaspeții regali la Ischl. La 6 Iulie a sosit în Ischl regele Christian al Danemarcei, însoțit de fratele său și de mai mulți prinți și prințese. În gară au fost primiți de M. Sa Regele Francisc Iosif.

DIN BUCOVINA.

Concentrarea românilor. Cetim în „Deșteptarea” din Cernăuți:

Comitetul central al partidului popular național a ratificat în adunarea plenară din 3 Iulie a. c. compromisul încheiat cu partidul conservator român, privitor la cooperarea politică. Supremul for în chestiunile politice naționale va fi o direcție, compusă din 10 membri — câte 5 delegați din ambele partide — care se va constitui în curând și în cari votările se vor face după curil. Delegații partidului popular-național și cei ai partidului conservator român vor constitui în noua dirigență națională curil separate. Noua schimbare în politica țării, creată prin apropierea partidelor române unite, partidul german și cel armano-polon a fost viu salutată. Șefului partidului popular național dlui Dr. Iancu cav. de Flondor i s'a votat priză aclamațiune recunoștință, mulțumită și deplină încredere pentru meritele deosebite, câștigate în sensul programului și pentru crearea situației politice actuale mai favorabile.

PETRU CAZACUL.

DE
IOSIF POPESCU.

II. Conjurații.

(Urmare).

După-ce trecuse primul moment de uimire amuțitoare, președintele fu cel dintâiu, care pronunță aceste cuvinte.

— „Cine ești tu, tinăr nebun, care cauți a pătrunde misterele noastre? Nu știi tu, că o moarte fără milă este rezervată aceluia, care cearcă să ridice vëlul lucrărilor noastre ascunse?”

— „Eu mă numesc Petru”, zise tinărul, și moartea nu mă sperie. Ați cerut o armată, eu vă o aduc.”

— „Dar care sunt titlurile tale la încrederea noastră? Numele tău n'are nici o însemnătate pentru noi, meritele tale nu le cunoaștem! Cu ce poți tu să ne garantezi buna ta credință și mijloacele tale de acțiune?”

— „Titlurile mele sunt cuvântul meu de onoare, și dorința de răsunare contra lui vodă. Dacă numele meu e necunoscut, posed însă un talisman, care va pune trei miș de oameni aleși la ordinele mele. Când voi vrea, Orchenii și Sorocenii vor fi ai mei. Această armată, o avere considerabilă, care-mi stă la dispozițiune, și curagiul meu sunt mijloacele mele de acțiune.”

Cuvintele simple ale lui Petru făcură o impresiune favorabilă asupra adunării.

„Este datoria mea”, zise președintele adresându-se către conjurați, „să vă întreb, dacă putem primi ofertele acestui tinăr.”

Betrânul orator, care mai vorbise, se sculă.

— „Cum să putem noi primi”, zise el, „ca cuvânt de evangeliă propozițiunile unui străin, care n'are nici nume, poate nici patrie? Cum a putut el să se introducă la noi și să pătrundă secretele noastre? În ochii mei acțiunea lui este aceea a unui spion îndrăzneț, care printr'o faptă strălucită voește să câștige favoarea și răsplata lui vodă. Vorbele sale de talisman și altele sunt bune în povești pentru copii, ear nu pentru oameni, cari-și pun în joc vieța și binele patriei. Ajuns-am noi de batjocură, ajuns-am în mintea copiilor, ca să ne încredem în cel dintâiu venit? Departe de noi această idee. Regulamentul nostru este curat și limpede în privința aceasta. Cel-ce caută să afle secretele noastre, se pedepsește cu moarte fără milă. Ear o societate, care nu se ține de legile stabilite, este aproape de peire. Acest tinăr și-a pronunțat sentința; el nu mai poate scăpa, dacă nu voim să riscăm scopul nostru cel mai scump. Am zis.”

Toți treburi să recunoască justetea acestor observări. Președintele se pare că-i fă milă de juneța condamnatului, de frumșetea nobilei sale fețe, și de simțul de dreptate și adevăr, care se revărsa în raze strălucitoare din ochii lui. Cercă dară să-l scape.

— „Este cine-va în adunare”, zise el, „care să cunoască pe acest tinăr?” Nimeni nu răspuse.

— „Cine poate”, continuă el, „să răspundă de el?” Aceeași tăcere.

— „Nimeni! Atunci vă pun cea din urmă întrebare; credeți, că acest tinăr trebuie să moară sau să trăiască?”

— „Să se îplinească legea!” strigă o voce.

— „Moarte!” răcnii adunarea.

Petru era pierdut. Junghiurile străluciră în mâinile conjuraților. Cuvântul din urnă le dase un fel de furie nebună, care-i împingea să verse sânge omenesc. Singur președintele căzuse pe scaun, și, cu capul plecat pe mâni, lăsa să se săvârșească cruda lege.

Petru sta nemișcat în aceeași pozițiune nepăsătoare și curagioasă. Nici un muschiu al frumosei sale fețe nu se contractă, nici un semn exterior nu trădă vre-o mișcare internă, când armele strălucitoare se îndreptară în contra pieptului său. Un singur moment îi trecu, ca un fulger, o idee prin minte. Răsunarea Mariei trebuia să rămână neimplinită, ear el trebuia să peardă acest tezaur pentru tot-deauna. Această cugetare îi dete o voință de fier să scape din încurcatură, cruțându-și vieța. Ochii săi aruncară raze focose asupra ucigașilor, cari înaintau din toate părțile ca să-l împresoare. Atât de mare fu puterea magnetică a acestei priviri, încât conjurații se opriră ca fermecați. Petru făcu un pas înainte; ceata inimică se retrase uimită. Atunci, profitând de această impresiune, tinărul sparse

Concertul Vladaia în Arad.

După cum se anunțase, Duminecă seara a avut loc concertul dat de Asociațiunea aradană, cu concursul d-nei Irena de Vladaia, a d-nei Hermina Lazar și ale d-lui Gr. Savu.

A fost o frumoasă seară, am petrecut câteva clișuri de adevărat deliciu, ascultând prestațiunile artistice, cu deosebire a d-nei Irena de Vladaia.

Cu „Balada și aria b'juteriilor“ din opera Faust își face artista debutul, acompaniată la pian de d-na Hermina Dr. Lazar.

Infățișarea plăcută și eleganța cu care se presintă d-na de Vladaia provoacă atențiunea publicului.

Răsuna primele acorduri de pian. Incape cântecul! Cu o voce frumoasă și un viu colorit vibrează vocea frumoasă.

Aplause frenetice subliniază prestațiunea; publicul e răpit de farmecul ce i-a turnat în suflet cântăreața artistă.

Dela întâia bucată cunoaștem sonoritatea notelor de jos ale mlădioasei voci. În „Cântecul țigănesc“ din Voevodul Țiganiilor vedem forța artistei în registrele de sus. În „Cavatîn“ din Traviata, d-na de Vladaia se impune ca măiestră, prin trilirile cântate cu o rară perfecțiune și o frumusețe nimitoare.

Artista a dovedit că are nu numai o voce frumoasă, dar și o școală perfectă, — ear publicul i-a dat prin aclamațiuni vedite semne de admirațiunea sa.

La „Boléro espagnol“ de Lecocq, și „Habanera“ din Carmen, artista a aparut pe scenă în costum spaniol, și cu castagnette.

Mișcările și întregă atitudinea sa tradau pe stăpâna scenei.

Un adevărat entuziasm a provocat cântecele naționale:

Nu 'ntârzia în pădure
După fragi și după mure

.....

Imi săruși ochii o leacă,
Dorul murelor să-ți treacă;
Și de fragi, jur, vei uita,
Gura când ți-oi săruta.

Și „Doina Olteanului“:

Fire-ar ceasu-afurisit,
Când m'apuca de iubit...

Amândouă aceste buciți au fost bisate. Bisată a fost și „Habanera“.

Artista a cântat cu atâtă simțire, atât de admirabil cântecele naționale, încât nu e de închipuit o mai perfectă cântare.

Ne-a făcut o deosebită plăcere și suntem mândri că am văzut pe d-na Hermina Lazar, soția d-lui avocat Gheorghe Lazar, acompaniând la pian pe d-na de Vladaia, cu eleganța și destoinicia sa recunoscută de pianista de rangul întâi.

Di G. Savu a plăcut foarte mult. A fost de nenumărate ori rechemat D-sa a

predat mai multe buciți comice, cu vervă și cu o excelență mimică.

E un talent real di Savu; și în deosebi comic este excelent.

Putere în glas și gesturi frumoase, „familiaritate“ pe scenă, — toate li sunt calități.

Ne-a declamat și o pesie duioasă „Harista“, de Duiliu Zamfirescu, cu multă simțire și foarte frumos; dar nu i se potrivesc astfel de roluri, căci figura, fața sa are o expresie de sarcasm, de ironie.

A predat și o parte din satira III de Eminescu (Lupta dela Rovine), redând cu multă forță partea luptei propriuzise, a încheierii celor două armate.

Concertul a reușit splendid; și toți cei ce au luat parte, cu plăcere și cu mulțumire și-l vor aminti.

D-na de Vladaia cu drept cuvânt și a cucerit admirațiunea noastră și recunoștința pentru că ne-a cercetat.

Na putem însă să nu ne exprimăm la acest loc regretul, că prea puțin public a venit să asculte acest excelent concert; — dar în parte este a se atribui acest lucru faptului, că timpul a fost cel mai nepotrivit, pentru astfel de serbări.

După terminarea concertului tinerimea noastră s'a adunat în restaurantul Duffner unde s'a improvisat o mică petrecere în dans, care a decurs cu multă animație până la orele 2 după miezul nopții.

Orfeu.

Fundațiunea „Gozsdu“.

Nr. 345 F. G. 1902.

Spre scopul conferirii de stipendii din „Fundațiunea lui Gozsdu“ pe anul școlar 1902 — 3 pentru școlile medii, facultăți, universități și școlile de cadeți militare la armata comună și honvezi — se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notarul public:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezaților provăzut cu clausula parochului competent, că și de present aparține la biserica greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să subțearnă studenții dela școlile medii atestatul despre anul școlar 1901/2 ear cei dela facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul șant;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop e a se produce atestatul dire-

gătoriei politice competente. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locului ear dacă n'ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficial despre ocupațiunea sa și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fiecare concurent are să arate, în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voeste a continua studiile, precum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei ce voese să studieze în străinătate, au să arete necesitatea de a face studii în străinătate, ca în cazul dacă li-se va vota stipendiu, să se poată îndată exopera concesiunea ministerială prescriasă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școlilor militare de cadeți, se observă, că stipendiile aceste pe lângă documentarea condițiilor stabilite în acest concurs (p. 1. a-c, 2, 3, 6, 8 și 9), numai atunci se vor estrada comanda școlilor militare, dacă concurentul va documenta că este primit de elev regulat la respectiva școală de cadeți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare, sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunii lui Gozsdu (Budapesta, VII. Holó u. 8 sz.) până la 5. August st. n. a. c.

7. Totodată se provoacă toți stipendiștii actuali, prin urmare și cei absolvenții, cari cer ajutoare pentru depunerea rigoroaselor și câștigarea gradului de doctor, ca până la termenul sus indicat, și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1901/2 căci altcum li-se va sista stipendiu, respective nu vor căpăta ajutorul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruate cu documentele sus amintite, sau sosite după termenul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul espedării regulate, fiecare concurent să indice în petițiune locul și posta atimă, unde este a i-se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunii lui Gozsdu, ținută în 24 Iunie n. 1902.

Comitetul.

Almanachul Sf.-lui Nicolae.

Trăsuri critice de pe viața Românilor ardeleni

198 pagine, octav mare, hârtie fină, — a apărut din peana d-lui N.

Maneguțiu, protopop, un studiu de mare importanță. În trăsuri energice și clare se dă o icoană reală a situației, căutând prin critică loială regenerarea poporului român. Credem că nimeni nu va lăsa cartea din mână nesatisfăcut.

Prețul este 3 coroane; colecianții primesc după 10 exempl. unul gratuit.

Cartea se afla numai la autor și la librăria W. Krafft în Sibiu.

Vom reveni!

NOUTĂȚI.

ARAD, 8 Iulie n. 1902.

Întâlnirea M. Sale Monarhului nostru cu regele Italiei, după știrile din Viena, se va întâmpla la toamnă, și anume la Cattaro, când regele Italiei se va duce să vadă pe principele Muntenegrului. O știre din Roma spune că întrevăderea va fi pe mare.

Magnați noi. M. Sa Regele a numit baron pe Rizziy Ferencz și pe Biedermann Rudolf, ear filor adoptivi ai contelui Benyovsky Sándor, Moriz, le a dat voie să poarte titlul de conte.

15 candidați. Baronul Kemény Ákos nici n'a fost încă numit comite suprem la Tercava-nicș, și pentru sesunul de deputat ce va rămâne vacant la Reghioul Săsesc s'au anunțat nu mai puțin ca 15 candidați.

Sfințirea steagului, ce publicul budapestan a destinat Uagurilor din America, s'a făcut Duminecă, în curtea edificiului comitatus din Budapesta. Oratorul festiv a fost Rákosi Jenő, care a pronunțat un discurs remarcabil asupra educațiunii cetățenești din statul ungar.

Emigrările au continuat în masă și în luna Maiu. După statistica oficială s'au dus adică din țeară 9.103 bărbați, însoțiți de 2445 femei și copii. Mai mulți s'au dus din Zemplén (1030), apoi din Brașov (617), Sibiu (496), Maramureș (472); din comitatul Aradului 45. Dintre aceștia s'au dus în America 4347 ear în România 3609.

Hymen. Ni-se anunță cununia d-lui Iosif Stanca învățător, cu d-șoara Silvia Eugenia H.n. flica inv. pens. Florian Han, din Roșia, ce se va ținea în 13 Iulie n.

„România Jână“ din Viena s'a constituit astfel: Președinte: Gavril Barbu emd. inginer; vice-președinte: Alexandru Sbirza, cană forest.; secretar I.: Iuliu Moldovan, stud. med.; secretar II.: Teodosiu Hnț, stud. forest.; cassar: Iuliu Posner

dintr-o săritură cercul, care-l încunjura, resturnând tot ce-l veni în cale. El căută o ieșire, dar înzadar! nu întimpină decât păretele de peatră, care se ridică întunecos din toate părțile. Un strigăt de mânie, asemenea cu răgetul unui leu prins în cursă, ieși din pieptul său. Apoi, ca și când furia i-ar fi redat darul vorbirei, el zise:

— „Veniiți, lași ucigași, veniiți trei-zeci în contra unuia, sângele vostru va curge înainte de al meu, și va fi dreaptă pedeapsă pentru crima voastră.“

Vorbind astfel, Petru se rezima de o coloană, pentru a-și scuti spatele, ear cu mâna dreaptă scoase spada. Dar conjurațiilor le fu rușine de mișcarea lor de slăbiciune și acum înaintară furioși, cu capetele plecate, în contra jertfei lor. Era o scenă din cele mai mișcătoare. Acești oameni îmbrăcați în negru de sus până jos, purtând în mâinile lor ferul ucigător, care arunca raze roșii de sânge la lumina frumoasă a lămpilor; acest tinăr frumos, ale cărui priviri sclipitoare păreau că străbat în inimile adversarilor, acest erou ținând în mână arma puternică și amenințătoare; această sală ciudată, umbrele gigantice ale luptătorilor, — toate formau un spectacol ciudat.

Spada lui Petru începui să descrie cercuri furioase, și de sigur mai mulți conjurați ar fi plătit cu viața întreprinderea lor, dacă în momentul acesta nu s'ar fi deschis fără șgomot o ușă secretă. Două indivizi îmbrăcați ca și conjurații, și cu fețele mascate, intrară în sală. Unul

din ei, văzând scena aceasta, ghici ceea ce se petrecea, și întinzând brațul înainte strigă cu o voce sonoră: „Stați!“

Conjurații surprinși se opriră și priviră în direcțiunea, de unde venia vocea. Cel care vorbea era un om de o statură imponentă, cu o ținută nobilă și poruncitoare. Părea a fi un om învățat a comanda. Celalalt, mai mic, avea în mișcările sale puțină șovăire, care-i trăda vârsta înaintată; cu toate acestea infățișarea lui nu era lipsită de nobleță.

— „Nu vărsați sânge omenesc“, continua cel ce vorbea, „lăsați pe acel tinăr să meargă în pace; alte pericole ne amenință. Trădarea s'a strecurat în sinul vostru; vodă presupune ceva, și în curând ve va da de urmă.“

— „Trădare! trădare!“ strigară toți conjurații „să piară spionul!“ și junghiurile lor se rădicară din nou, ear inimile lor se umplură de înverșunare.

— „Oprii-vă, nebunilor“, zise necunoscutul, „acest tinăr nu e spion!“

— „Dacă nu e spion, de ce a cercat să descopere misterele noastre? Cine l'a introdus aici și cu ce scop? Și în sfârșit, cine ești tu, ca să-ți credem?“ strigă bătrânul conjurat, care condamnase pe Petru.

Necunoscutul scoase masca cu gest plin de nobleță, și fața lui măreață străluci de mândrie.

— „Marele-vornic Bucium! strigară conjurații ca o singură voce, ear frunțile lor se plecară.

— „Acum mă credeți? Dar nu voi să vă las în nedumerire în privința acestui tinăr. Aflați că acela, al căruia sânge sacrat ați voit a vărsa este Petru, al doilea fiu al lui Lăpușeanu.“

— „El!“ strigară toți, și o mișcare de veselie se făcu în adunare.

Petru încă era uimit. Nu s'aștepta, ca trebile sale să ia o întorsătură atât de favorabilă. Sărmanul pribeag de adineaori era acum prin avea drept la cel dintâiu rang. Mare schimbare se făcuse. Cei ce cu câte-va minute mai naint steteau cu junghiurile rădicate, gata a lovi fără milă, acum repetau cu entuziasm numele lui Petru. O singură persoană arăta încă îndoieli. Aceasta era conjuratul, care jucase rolul de geniu rău al lui Petru în seară aceasta.

— „Ce probe avem noi“, zise el, „că acest e fiul lui Lăpușeanu! Departe de mine, voi nice, idea de a pune la îndoială cuvintele tale dar suntem într-un timp, în care viața ne est în joc, și cea mai mică greșală ne poate prevali în prăpastie, fără ca să ne putem scăpa biata moșie.“

Vornicul Bucium făcu un semn; atunci macatul, care venise cu el, își descoperi fața l rindul său. Era o figură respectabilă, cu barbă albă de necăzură mai mult decât de bătrâneț, căci ochii săi aveau puterea și strălucirea tinereți.

— „Ea! armașul Stroe, care ve va da de lușirile de lipsă“, zise vornicul. (Va urma).

stud. ing.; controlor: Teodor Vicol, stud. forest.; bibliotecar: Mihail Dobrovolschi, stud. forest.; econom: George Cosma, stud. inginer.

Se mută. La toamnă Dieta maghiară va ține ședințe în noul său palat de pe cheiul Dunării. Mutarea bibliotecii din vechiul palat a și început deja.

Ioan Orth — trăiește! Cel puțin așa scrie ziarul „Rappel“, și anume se zice că trăiește în Japonia, unde ajunsese după ce naufragiase cu vaporul său „Margaretta“.

Oficiul de dare dela Pâncota ministrul de comerț a încuviințat să fie transportat la Șiria. Afacerea trebuie să treacă însă prin comisia permanentă comitatensă. Ea s'a și discutat ieri și cel care a vorbit mai tare — contra a fost contele Zselénszky, deputatul cercului Șiria. Să ținem bine minte!

Cultul unei „dinastii“. Întâr „Drapelul“, după el „Gazeta“ și alte ziare românești au dat știrea că un nepot al d-lui Al. Mocsonyi a depus cu distincție examenul de pe clasa IV primară. Ce vor scrie oare gazetele, dacă ar merge treburile tot pe panta asta, când copilul va ajunge să dea vre-un doctorat?

Harnicii fii ai lui Brediceanu, promoși la rangul de doctori, au început amândoi într-o noapță de ziar. Și sunt doctori!

Șapoi mai sunt copiii români cari s'au distins chiar între străini, la școala străină, și cu grad mai înalt, — pe cari „Drapelul“ etc. nu-i anunță.

Confrăților! Nu vă e oarecum?

O avere nemeșcă în mâni românești. Din Vârșet i-se scrie „Libertății“ din Orăștie următoarele:

Onorată redacțiune!

Bunul nemeșesc din comuna Comoriște, comitatul Cărași, de circa 800 jugăre, cu casă și alte edificii economice, cari erau proprietatea lui Aron de Despina, venind sub licitațiune publică, a fost cumpărat de un consorțiu de 13 Români, cu 184250 cor., și așa bunul acesta a trecut de azi încolo în proprietatea, posesiunea și folosința tovarășilor români!

Membri consorțiului sunt: Iacob Molin, notar în pensie, Dimitrie Moldovan, neguțator în Comoriște, Dr. Nicolae Popovici, avocat, Avram Maleta, proprietar în Vârșet, Simeon Popovici, preot, Bartolomei Panciovan, notar, Mihail P. Moise, neguțator, în Voivodinț, Lazar Petruț, Iosif Maleta, Iova Maleta, Pau Tisan, George Stetan, economi în Vârșet.

A. M.
Ne bucurăm de această veste, felicităm pe noii proprietari și le dorim cea mai strălucită răsplătă a muncii lor pe noua stăpânire!

† **Iulia Hășdău**, soția marelui savant român B. P. Hășdău, a răposat, în Câmpina. Rămășițele ei mortuare au fost transportate la București, unde s'au așezat în cavoul familiar din cimitirul Belu.

Iulia Hășdău, originară din Roșia-Abudului, inimă nobilă, un suflet bun, în viața sa multor tineri români cari au trecut Carpații le-a tins mână de ajutor.

Binecuvântată să-i fie memoria!

Regele Spaniei a refuzat să semneze decretul prin care se conferia lui G. I. de S. autorul dramei Electra, cu tendințe absolut anticlericale, cordonul ordinului Alfonso XI.

Acastă oare a avut un enorm răsunet în toată Spania. Ea a fost reprezentată mai în toate orașele regatului și a avut un imens succes.

În urma manifestațiilor egomotoase și cari se terminau mai în toată țara cu grave desordine, după fiecare reprezentare, guvernul a trebuit să interzică reprezentarea piesei.

Monarc bogat. Dacă Krupp, faimosul fabricant de tunuri, este cel mai bogat industriaș din Germania, împăratul Wilhelm este, în schimb, cel mai mare proprietar fonciar.

Impăratul Germaniei are, în adevăr, 83 diferite proprietăți cu o întindere de 9876 hectare. El plătește pentru toate aceste proprietăți un impozit fonciar anual de 814.530 mărci.

Aniversarea morții lui Alexandru Dumas. O depeșă din Paris anunță, că Duminecă s'a ținut în Villes-Cotterets aniversarea 100 a nașterii lui Alexandru Dumas. La serbare a asistat și ministrul cultelor Chamie. Ministrul a rostit în fața statuei lui Dumas o vorbire în care a accentuat productivitatea extraordinară a marelui scriitor, succesele strălucite ale activității sale și caracterul său eroic, însușire distinctivă a sufletului francez.

Greva zidarilor din Arad. Între patronii și lucrătorii zidari din Arad s'au ivit diferențe în afacerea salariilor. Comisiunile constituite din amândouă părțile nu au putut ajunge la înțelegere. Eri, Luni, zidarii au ținut o adunare în care au declarat grevă generală.

Omor îngrozitor în Budapesta. Un omor îngrozitor s'a întâmplat aicișeri în Budapesta. Un jivalier din Budapesta cu numele Erdei Sándor, a fost omorât pe urma jăfuit, ear corpul tăiat în trei darabe și în moș îngrozitor mutilat.

Faptul acesta a fost descoperit ieri de poliție, care, parcă nu-și vine a crede, e: o femeie cu numele Petro Gyuláé. Toată lumea s'a uitată de ea și aproape înesplăzabl, o femeie ajunsă la stăta de degenerescență.

Reuniunea Economică din Orăștie. Duminecă Reuniunea Economică din Orăștie și-a ținut adunarea generală a 2-a, în o sală a școlii din loc, fiind de față vre-o 35 membri. A prezidat vice-președintele A. P. Barcianu. S'a citit raportul comitetului despre activitatea din anul trecut, apoi socotelile anului trecut, și luându-se la cunoștință, s'a dat comitetului și cassarului absolutul.

Dl C. Baicu a ținut apoi o prelegere economică stăruind pentru a se întinde și poporul nostru după uneltele și mașinile perfecționate, în lucrarea economiei sale ca având pe urma lor mare folos, și peste tot pentru lucrarea mai rațională a întregii economii.

S'a statorit apoi budgetul pentru anul curent, cifrându-se la intrate cu 1442 cor., la eșite cu 1140, rămânând un escedent de vre-o 30 cor.

A urmat reconstituirea comitetului pe un nou period de 3 ani. Au fost aleși:

Președinte Dr. Ioan Mihu, vice-președinti: A. P. Barcianu și Iosif Morariu (protopopol Dobrei), secretar Ioan Moța, cassar Valeriu Orbonaș, econom: Ioan Fleșeriu.

Membri în comitet: Constantin Barcianu, profesor de agricultură în retragere, Dr. A. Vlad, Constantin Baicu, Nic. Vlad, Iosif Indrieș, Ion Lazaroș comerciantul, Daniil David, Dumitru Rob, Nicotau Trif, Nicolau Andrei, N. Măhilă, Irimie Boca, Nicolau Herbai (Dobra), Aron Muntean (Dobra); Petru P. Barițiu, Adam Cristea, Ioan Lăzăroiu, pantofarul Dumitru Martin și Mihail Grof, (ceșii din urmă cinci ca reprezentanți ai secției industriale a Reuniunii).

După acestea adunarea s'a încheiat.

Dela Dobra a venit și a participat la adunare și la desbateri, zelosul protopresbiter Iosif Morariu, care a și fost ales de vice-președinte al Reuniunii, luându-se în comitet încă doi doboreni ce să interesează în de Reuniune, ca să lucreze acolo ca incredințați ai Reuniunii.

(„Libertatea“).

Din Graefenberg. Citim în Gazeta Transilvaniei: Puțini sunt, cari să nu fi auzit despre acest vechiu și renumit loc de cură; asemenea credem, că nu este mic nici numărul aceloră dintre noi, cari vor fi avut ocaziunea a cunoaște în persoană sau a auzi despre activitatea medicală română, care a condus stabilimentul de hidro-

terapie din Graefenberg un lung șir de ani. Eată ce cetim acum, sub titlul de mai sus în „Mährisch Schlesische Presse“ dela 21 Iunie a. c., ce apare în orașelul Freiwaldau, de care se ține și Graefenbergul: „Monumentul-Isvorului“, ce s'a terminat deja de timp mai îndelungat și căruia i-s'a dat numele „Hosanu-Quellen monument“ se va desvili săptămâna viitoare. Dl Dr. Ioan Hosanu a fost peste un pătrar de veac medic balnear în Graefenberg și trăiește actualmente în Brașov, în Transilvania. Drept omagiu adus meritelor sale (Würdigung seiner Verdienste) pentru acest loc de cură, comisiunea administratoare a băii (Freiwaldau-Graefenberg) a lăsat să se ridice acest monument. — Ne bucurăm din inimă de aceasta meritată distincțiune cu care este onorat dl Dr. I. Hosanu, și-l felicităm cordial.

Ciuma. Citim în „V. N.“ Patru casuri de ciumă din cari și un deces, au fost constatate din nou la Constantinopol și informațiunile noastre particulare ne permit de a afirma că două asemenea casuri au fost constatate, de acum cinci sau șase zile, și la Odesa.

S'au luat imediat măsurile impuse de aceste împrejurări.

Porturile Constanța și Mangalia au fost închise pentru toate vasele pornite din Constantinopol sau din alte porturi ciumate.

Vapoarele venind din porturile ciumate vor face carantină la Sulina, singurul port în cari vor fi admise.

Importul articolelor enumerate în art. 4 din Convenția dela Veneția, precum și legumele și fructele, nu vor fi permise.

Este probabil că serviciul nostru sanitar va înfința cât mai crind un serviciu de supraveghiere medicală la Verciorova și Ungheii.

Vaporul „Regele Carol“, care sosise deja în raza Constanța înainte de a se lua aceste măsuri, va face pe loc carantina de cinci zile.

Vaporul „Regele Carol“ avea pe bord 111 pasageri, 65 marinari și diverse mărfuri.

Starea sanitară a persoanelor de pe bord este satisfăcătoare.

Poșta a fost desinfectată. De asemenea se desinfectează salele vaporului.

Avis. Acei P. T. domni, cari doresc să aboneze „Luceafărul“ sunt rugați să binevoiască a grăbi, căci n-rul 2 se va expedia numai aceloră, cari au achitat abonamentul.

Acel domni, cari nu vor abona revista, binevoiască a ne retrimite grabnic n-rul 1. **Budapesta, 5 Iulie n. 1902.**

Cu profundă stimă:

Administrația Revistei

„LUCEAFĂRUL“

Budapesta, Vö.öamarty-u. 60 s.

CONVOCARE.

Onorați membri ai „asociației pentru literatura română și cultura poporului român“ de pe teritoriul despărțământului Dobrea, precum și binevoitorii și sprijinitorii acestei instituțiuni prin aceasta sunt invitați a participa la adunarea cercuală a acestui despărțământ, care se va ține în Debra, în școala gr.-or. la 7/20 Iulie 1902, la 2 ore după amiază.

OBIECTELE:

1. Deschiderea adunării prin prezidiu.
2. Raportul comitetului, a) prin secretar, b) prin cassar.
3. Alegerea unei comisii pentru elaborarea raportelor.
4. Alegerea unei comisii pentru acvizarea de membri noi și încasarea taxelor dela membri vechi.
5. Eventualele disertațiuni, ce se pot însușina conform §-ului 37 din statute.
6. Propuneri.
7. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a „Astrei“.
8. Închiderea adunării.

Pentru comitetul cercual al despărțământului Debra al „Asociației“.

Dobra, 22 Iulie (5 Iulie) 1902.

Iosif Morariu,
directorul desp.

Lazar Vraciu,
secretarul desp.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

M. Eminescu. Opere complete. I. Literatura populară (Biblioteca scriitorilor români). Serii inedite. București, 1902. Editura Institutului de arte grafice „Miserere“. Preț: Lei 1.50.

Conține poezii și povești în proză cu o prefață de dl Ilarie Chendi.

Prefața e un studiu foarte instructiv, asupra elementului naționalist la Eminescu. Edițiunea e făcută cu mult aparat științific și pricepere; găsim la fiecare pagină în note indicațiunea variantelor din publicațiunile anterioare de poezii populare.

Editorul recunoștință se cuvine pentru serviciul ce aduce literaturii românești.

Drept ori-ce recomandățiune, servește numele autorului.

Victor Vlad Delamarina. Poezii băneșenești (în dialect). Intocmiri. — Adunate și arangiate din însărcinarea Despărțământului Lugoj al Asociației, de Dr. V. Brănișce. Lugoj, 1902. Preț 30 bani.

Un foarte bun serviciu a făcut dl Brănișce literaturii române, publicând dragălașele lucrări ale poetului atât de talentat, căruia prea puțin i-a fost dat să trăiască.

Poezii și Nuvele. A apărut sub acest titlu nr. 1 din Biblioteca Literară a ziarului „Libertatea“. Orăștie, 1902. p. 39. Conține: Un trandafir... (poezie) de V. Bontescu. — Nunta reporterului, nuvelă (traducere). — Moartea Barului, fragment (poezie) de Maria Botiș Cioban.

Dr. P. Ionescu: Observări critice la opul „Metropola românilor ortodoci din Ungaria și Transilvania“ etc. și observări la răspunsul Preacuvioșiei sale dlui arhimandrit Dr. Ilarion Pașcariu. Caransebeș, 1901.

Recomandăm cititorilor noștri volumul de „Nuvele alese“, trad. de: dl B. Marian, după Zola, Maupasant, Gogol, Bret-Harte etc. apărută în editura librăriei Stănculescu-Georgescu din Ploiești (România).

Prețul unui exemplar de 160 pag. elegant tipărit, costă 1 leu.

ULTIME ȘTIPI.

Londra, 8 Iulie. Starea sănătății regelui este mulțumitoare. Vindecarea continuă. Buletinul de azi este subscris de medicul Treves, Lakiny și Barlow.

Londra, 8 Iulie. Dacă starea sănătății regelui va continua să se amelioreze ca până acum, în săptămâna viitoare regele va fi dus la Corves, unde va sta până la complectă însă-nătoșare.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici Barcianu.

Insertiuni și reclame.

Avis!

Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis

cancelaria advocațională

în Boroșineu.

Boroșineu, Iulie 1902.

Cu stimă

Dr. Teodor Burdan,
avocat.

802 1-4

Stabiliment de hydrotherapie

„WÄLLISCHHOF“.

Stațiunea de tren Brunn-Maria-Enzersdorf
30 minute departe de Viena.

Aranjament modern, prețuri moderate

(medicini, folosirea băilor, locuință, proviziunea întreaga 21—32 fl pe săptămână, amănată locuință).

Cu prospecte și informațiuni detaliate stă la dispoziția on. public direcțiunea stabilimentului și medicii.

800 2—

Dr. Lazar Popovici,

medic consilier

Viena XV.,

Mariahilferstrasse 138.

Dr. Marius Sturza,

medic dirigent în

Wällischhof p. u. Maria-

Enzersdorf bei Wien.

A apărut:

STROPI DE ROUĂ

DE
ELENA DIN ARDEAL.

Prețul 1 cor. plus 3 fil. porto.

Se află de vânzare la Administrația ziarului „Tribuna Poporului“.

Asigurați: viață, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad

A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALĂ SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primesce oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fetețe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—600 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. In ramul foenului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reevizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovės, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, himef, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fșeșce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 399.

423 — 88

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — In timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă. E nesticăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărul păr, în câte-va minute, îi da atât de plăcuta culoare blondaurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlută 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate casuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelei, în contra tusei măgărești, îngreșării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 fileri.

698 — 25

SPIRT CONTRA REUMEI

(spiritul „Mankós“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în casuri de boale de: reumă, de cangrenă, amorțirea mușchilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de janghiori, paralizii, amorțea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la obosele turistilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (freccarea) cu acest preparat (numai în exterior). S'a probat în casuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

Instrumente musicale

cu cari ori-cine,

chiar și copii începând de la 5—6 ani,

poate cânta imediat

cele mai frumoase cântece, fără a avé cea mai mică idee de note sau musică. — Nr. 1 Piston 3.— cor. — Nr. 2 Clarinetă 2.75 cor., cu câte 48 cântece, din cari 12 sunt românești. La nemulțumire se înapoiază imediat banii. — Se expediază cu ramburs sau contramandat postal trimis înainte.

Singurul depositar pentru Austro-Ungaria și străinătate:

SAMU LINDENBERG

BUDAPESTA, Vadász-utca nr. 42/D, colț cu Kálmán-utca.

Nr. 1

Nr. 2

Un mic extras din mulțumirile primite din România:

Prin aceasta am onoare a vă comunica, că am primit Clarinetul de care am rămas mulțumit și în acest cas îl pot recomanda și altora ca un bun instrument musical.

Am văzut la D-l T. Vasile din Galatz Clarinetul D-vostre și am rămas încântat de frumusețea cântecelor lui. Vă rog să mi trimiteti și mie unul cu ramburs.

Vă aduc cele mai căldurose mulțumiri pentru Clarinetul ce ați bine-voit a mi l trimite de care am fost foarte surprins admirându-i frumusețea și melodioasele cântări.

G. Maghereanu — T.-Jiu.

Costică Grădinaru — Brăila
Str. Dorobanților Nr. 190.

P. Lăzărescu — Brăila.

APARAT DE RAS

cu care

ori-cine se poate rade cu cea mai mare siguranță fără a se tăia.

Acest aparat este cel mai nou, cel mai solid și cel mai practic din câte se află în comerț.

Prețul aparatului împreună cu curea de ascuțit și cele-lalte necesare este cor. 7.50.

La nemulțumire se înapoiază imediat banii. — Se expediază cu ramburs sau contramandat postal trimis înainte.

Singurul depositar pentru Austro-Ungaria și străinătate:

SAMU LINDENBERG, Budapesta, Vadász-utca nr. 42/D.

Un mic extras din mulțumirile primite din România:

Întrebuințând aparatul pentru ras, am rămas pe deplin mulțumit de ușurinta cu care se poate rade, precum și de calitatea lui.

Domnul meu! Aparatul de ras furnizat prin magazinul D-v. dând rezultate satisfăcătoare și fără nici un inconvenient, vă arăt mulțumirile mele. Salutându-vă, cu stimă:

Cu stimă: A. Grigoriu.
Com. Bodești-Precistei.
Jud. Neamțu.

Al. Costăchescu, șef de gară.
Gara Lergă.

788 5—50

Prăvălie de mode

ROSENBLÜH H. ȘI SOȚUL

în ARAD

Colțul pieței Szabadság și stradei Forray.

Recomandă marele seu magazin de mode pentru dame: *mătăsuri, pânzături și chifonuri.*

Trusouri gata, barcheturi, plapome și matrațuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide. și prețurile cele mai ieftine.

Materie fină pentru reverenzi, cari își conservă culoarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de

== reverenzi, paltoane, pardesiuri, ==

și le pregătim prin binecunoscutul croitor *Dragan Adamovici.*

Avem în mare asortiment materie și mătăsuri pentru

== ornate și prapori bisericesti. ==

Putem presenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverenziile ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și ineseptionabil.

Cu distinsă stimă:

Rosenblüh H. și soțul.

792 3—25